7e JAARGe. № 108.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.
Voor Soerabaya ℔ jaar ƒ 24.– ℔ halfjr. ƒ 12.– ℔ maand ƒ 2.–
„ Java. „ do. „ 30.– „ do. „ 15.–
„ Buitenbeza. „ do. „ 36.– „ do. „ 18.–
„ Europa „ do. „ 50.–
De *OOSTPOST* verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

DONDERDAG 15 DECEMBER 1859.

Prijs der Advertentiën.
De prijs der ADVERTENTIËN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentiën met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen wordenget roffen.

ADVERTENTIEN.

Tegen het naderend nieuwjaar waarschuwt de ondergeteekende, voor zoo veel noodig, dat het afschieten van vuurwapenen zoo ook het afsteken van vuurwerken binnen de limiten der stad en voorsteden bij artikel 12 van het policie reglement op strafbedreiging verboden is.

De Assistent Resident voor de Policie.
(1627) **E. DIBBETS.**

VERTREK VAN DE LAND-MAIL.

VAN SOERABAYA.
Gedurende het jaar 1859.
In de maand December op den 19den.
des namiddags te vier ure.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Vrijdag den 16den December 1859.
Bij de heeren *B. J. van Eck en Co.* in de kampoong Bandaran aan de Kalimaas van co. 1500 stuks balken. (1590)

Op Maandag den 19den December 1859.
Bij den heer *Schaegen* te Pesapen, van meubelaire goederen.

Op Dingsdag den 20sten en *Woensdag den 21sten December* 1859.
Bij den heer *J. S. van Coevorden* te Genteng (Simpang), van meubelaire goederen enz. enz.

Op Donderdag den 22sten December 1859.
Bij de heeren *Gebrs. Kocken* in de stad, van diverse toko goederen.

Op Vrijdag den 23sten December 1859.
Bij de weeskamer voor het oude policie–kantoor van diverse goederen.

Op *Zaturdag den 24sten December* 1859.
Bij den artillerie konstructie winkel, van eene afgekeurde woning van den Magazijn Meester bij dat attelier.
(1634)

HUWELIJKEN.

Getrouwd:
J. A. FOCQUIN
EN
A. C. HUIJGENS.
SOERABAYA, 14 *December* 1859. (1636)

Getrouwd:
J. H. W. ROEBIJ.
Aspirant-Intendant der Militaire Administratie
MET
J. F. BOERMEESTER.
SOERABAYA, 6 *December* 1859. (1638)

DE HOUT-VENDUTIE

die geännonceerd was tegen *den 30sten November* is uitgesteld en zal alsnu plaats hebben.
OP VRIJDAG DEN 16DEN DECEMBER A. S.
op de stapelplaats achter de Kampong Bandaran.
(1524) **B. J. VAN ECK & CO.**

VENDUTIE WEGENS VERHUIZING.

Op Maandag 19 *December.*
Ten huize van den Heer F. W. SCHAEGE,
IN DE
PESAPEN
DOOR
A. H. DEELEMAN.
Van eenen netten INBOEDEL benevens eene PIANO, en eene NIEUWE SERAPHINE uit de fabriek van KETTNER. (1630)

VENDUTIE.

Te *Podjok* (*Grissee*) van 148 onverkocht gebleven
GOUVERNEMENTS HOUTWERKEN,
den 19*den December* 1859.
De Vendumeester,
(1622) **W. CASTENS.**

VENDUTIE WEGENS VERTREK

bij den Heer
J. S. VAN COEVORDEN,
TE GENTENG.
Op Dingsdag en Woensdag den 20 *en* 21*sten December* 1859.
Van eenen netten en wel geconserveerden inboedel, bestaande in: **Ledikanten, Banken, Stoelen, Tafels, Kasten, Mahoniehouten buffet** met **marmer blad,** eene bijzonder doelmatig ingerigte **Koopmans schrijftafel, Lampen** in soorten, **Spiegels, Schilderijen, Étagères** met voorwerpen, **Pendules, Thee-** en **Eetserviezen,** waaronder een van zeer fraai wit porcelein met gouden randen, compleet voor 36 personen, met waarlooze stukken; **Tafel-zilver** en een in Europa vervaardigd **Zilver theeservies** met **Kristallen bijbehooren,** eene **Prachtsabel** Turksch model, **Kristal, Glas-** en **Aardewerk,** koperen en ijzeren **Keukengereedschappen** en **Gebakvormen.**

Voorts een **Vis-à-Vis,** eene zeer ruime **Palanquin, Javaansche** en **Makasaarsche Wagenpaarden, Tuigen,** diverse **Toestellen, gereedschappen** en **preparaten** voor **Galvanoplastiek, Vergulden** en **Verzilveren;** eene uitmuntende **Stereoscoop** met **50 glazen en platen,** eene fraaije collectie **Bloemen in potten** enz. (1573)

VENDUTIE

Op Zaturdag den 24sten December a. s.
Na afloop der VENDUTIE binnen de Artillerie-constructie-winkel voor het afdeelings militair kleeding magazijn van buiten gebruik geraakte officiers- en andere goederen.
De onder Intendant der 2 de klasse in de derde militaire afdeeling op Java.
(1632) **Hk. VEMER.**

Ingevolge bekomene magtiging, zal op *Zaturdag den 24sten December aanstaande,* in het openbaar voor afbraak worden verkocht, een woonhuis met bijgebouw, staande binnen den Artillerie Constructie Winkel te Soerabaya.
Nadere informatien zijn te bekomen ten bureele van den
Onder Directeur der Genie.
Derde Militaire Afdeeling op Java.
bij absentie.
De Kapitein der Genie.
(1631) **ERMELING.**

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

bij den Heer
MR. A. M. MEERTENS,
TE
GROEDO.
Op Dingsdag den 27sten December 1859.
Van eenen netten en wel geconserveerden inboedel bestaande in een MAHONIE HOUT AMEUBLEMENT en andere GEPOLITOERDE MEUBELEN zoo van BATAVIASCH als SOERABAYASCH MAAKSEL, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, PENDULES, LAMPEN, KRISTAL, GLAS, PORCELEIN- en PLEETWERK enz. enz.
EEN PALANQUIN, VIER SPAN GOED GEDRESSEERDE OVERWALSCHE WAGENPAARDEN, TWEE KINDER RIJPAARDEN en MELKGEVENDE KOEIJEN.
Voorts eene fraaije verzameling BLOEMEN IN POTTEN, eene compleete GIJMNASTIE TOESTEL enz. enz.
(1637)

EDEL EN ADEL,

(*Vervolg.*)

— Omhels mij, Marc! zeide zij; gij zijt als een vader voor mij geweest. Omarm en zegen uwe dochter!—

Hij boog zich tot haar en drukte een kus op haar ijskoud voorhoofd. Valérie lag met gesloten oogen en met de handen gekruist op haar borst. Men zou hare dood gewaand hebben, had niet de beweging harer lippen aangetoond dat zij bad. Marc, deze vrome overdenkingen eerbiedigende, vertrok stil, terwijl hij eenige tranen uit zijne oogen wischte.

Nog verliepen eenige uren. Verscheidene malen ging de herder aan de deur zijner jonge meesteres luisteren; hij hoorde niets dan eene flaauwe en moeijelijke ademhaling. Hij durfde echter niet binnentreden; de schittering van het licht, de beweging konden haar misschien kwaad doen. Hij keerde naar den trap van den toren terug. Op eene traptrede gezeten gaf hij zich aan de donkerste gedachten over, toen hij eensklaps een zwaar geluid boven zijn hoofd meende te hooren. In het eerst dacht hij zich te hebben bedrogen, doch het geluid werd meer duidelijk en naderde, — hij luisterde... Eensklaps sprong hij op met eene van vreugde bevende stem uitroepende:—Eindelijk!—

Met drift den duisteren gang doorloopende, op het gevaar van zijn hoofd tegen een muur te verbrijzelen, kwam hij bij de kamer van Valérie.

— Moed, mejufvrouw! riep hij, zij zijn daar! Zij zijn bezig om het plat van den toren van het zand te ontdoen... nog eenige oogenblikken, en wij zijn gered!—

Hij ontving echter geen antwoord.

Groote God! riep hij wanhopig uit, het is te laat!

DE TERUGKOMST.

Digt bij Lesparre in Medoc, ontmoet de reiziger op zijnen weg het kleine dorp Secondignac, een arm gehucht, alleen merkwaardig door zijne ligging tusschen de vruchtbare wijnbergen van l'Entre-deux-Mers, en de verlaten landstreek van Landes. Het is dan naar Secondignac dat wij onzen lezers verzoeken ons wel te willen volgen, ongeveer vier jaren nadat Jan en Hector de Castillac het kasteel hadden verlaten, om ter opsporing van hunne fortuin uittegaan.

Op een onstuimigen herfstdag, omstreeks drie uur in den namiddag, hield een reiziger voor de eenige herberg van de plaats stil, om, alvorens zijn weg te vervolgen, het middagmaal te gebruiken. Deze reiziger had een voorkomen en droeg eene kleeding, welke van af Pauillac, waar hij dienzelfden morgen ontscheept was, de nieuwsgierigheid der lediggangers en kinderen had gaande gemaakt. Alhoewel nog jong, droeg zijn aangezigt het teeken eener wond, welke hem een oog had ontnomen. Zijne gemeene trekken, zijne lange knevels, zijn rood aangezigt en de bloeddorstige uitdrukking van zijn eenig oog, vormden een geheel dat niet zeer ten zijnen voordeele innam. Zijne kleeding bestond uit een wijde Turksche broek en muts, een naar de Fransche mode gesneden rok en vest, benevens een lange sabel bevestigd door een ijzeren haak.

Dit zonderlinge personaadje trad met drift in de beneden zaal, welke tot keuken van de herberg diende, en wierp zich op een stoel, zonder zelfs de oude waardin te groeten, welke hem met een onthutst gelaat beschouwde.

— Kom, moeder! zeide hij met een zuiver Gasconschen tongval, eten! gaauw wat! — Ik moet nog verder voor het nacht wordt.

Daar de waardin hem nog altijd met een open mond bleef zitten aankijken, fronsde hij de wenkbraauwen.

— Cap de Saint Christolij! hernam hij, hoort gij mij niet? Wat zit gij mij zoo aantekijken?— Open uwe oogen goed, moedertje! dan zult gij een ware edelman zien; ja, dat ben ik, alhoewel ik van een land kom waar men zich daar weinig om schijnt te bekommeren. Daarentegen, goede vrouw! zijn de diamanten en paarlen daar zoo algemeen, dat men dezelve aan de kleine kinderen geeft om er mede te spelen; de gouden sechinen vallen van zelf

VENDUTIE.

van onderstaande goederen,

den 27 en 28sten December e. k.

Aan de pakhuizen van de ondergeteekenden.

5 geslagen ijzeren **Stoomfiltreer-bakken** met dubbele **Zakken** en **Metaalbottels**, compleet, zeer geschikt voor het zuiveren van schuim rietsap. { *hoog* 6 *voet* 6 *duim* / *breed* 3 " 6 " / *diep* 2 " 8 " }

852 stuks gegoten **Yzeren gooten.** { *lang* 6 *voet.* / *breed* 6 *duim.* / *diep* 4½ " }

2 gegoten **IJzeren Suiker-pannen.**

1 nieuw en **Compleet stel blaasinstrumenten** voor **hoornmuziek.**

Engelsche reiswagens.

Rond, vierkant, staaf en **blad-ijzer.**

Kopergaas en **perforated koper** voor **Centrifuges.**

Koperen kranen. / **Geslagen ijzeren pijpen.** } *voor Stoom.*

IJzeren schroefbouten van verschillende dimensiën.

Djattie houtwerken.

Linnen zakken.

en diverse andere goederen.

PASOEROEAN, 12 *December*, 1859. — W. MAJOR & CO. (1626)

De vroeger, in het *Bataviasch Handelsblad* en *Java Bode*, geannonceerde verkoop der arakstokerij te GENDING, Residentie PROBOLINGO, is alsnu bepaald op *Donderdag den 29sten dezer*, ten tien uur 's morgens op genoemd établissement plaats te zullen hebben,

PASOEROEAN, 12 *December* 1859,

(1625) **W. MAJOR & CO.**

VERKOOP BIJ INSCHRIJVING.

Van EEN ERF, bebouwd met EEN STEENEN met PANNEN GEDEKT HUIS, gelegen in de kampong *Temengoengan*, verponding nummer achttien, thans bewoond door den advocaat Mr. W. H. 's JACOB.

Het perceel wordt verkocht in den staat, waarin het zich thans bevindt en zonder eenige vrijwaring. De eigenaar reserveert zich het regt om hetzelve al of niet aan den hoogsten inschrijver te gunnen.

Inschrijvings billetten kunnen worden ingediend tot *Vrijdag den 30sten December e. k.* des voormiddags ten elf ure, ten kantore van den ondergeteekende, op welk tijdstip de opening zal plaats hebben.

Nadere inlichtingen te bekomen bij den Heer J. H. MUNTER.

(1618) T. A. KLINKHAMER. *Waarn. Notaris,*

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

STOOMGELEGENHEID.

Naar BATAVIA via SAMARANG. Gedurende de maand *December*, zal elke Zondag zijnde den 4den 11den 18den en 25sten een der stoomschepen van den ondergeteekende naar bovengenoemde plaatsen vertrekken.

(1546) **W. CORES DE VRIES.**

HET STOOMSCHIP MACASSAR.

Kapt. BOSCH, vertrekt naar BATAVIA via SAMARANG, op *den 18 a. s.* Adres bij

(1629) W. CORES DE VRIES.

HET VERTREK

DER STOOMBOOT OENARANG,

KAPITEIN S. VAN HULSTIJN, gedurende deze maand is bepaald als volgt:

Van BATAVIA naar	SAMARANG en SOERABAYA	4 en	18.
" SAMARANG "	SOERABAYA	7 "	21.
" SOERABAYA "	SAMARANG en BATAVIA	11 "	25.
" SAMARANG "	BATAVIA	13 "	27.

Informatien te bekomen bij

De Agenten,

(1547) **ADAM & CO.**

VERTREK VAN SCHEPEN.

VRACHT EN

PASSAGE NAAR CHERIBON.

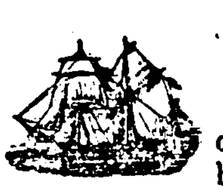

Wordt aangeboden met het Ned. schip

JAN VAN BRAKEL,

Kapt. C. VERHEIJ, om binnen kort te vertrekken. Adres bij

De Agenten,

(1628) E. TEN BRINCK & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden per het extra snelzeilend Nederl. clipper schip

ECLIPSE,

Kapt. C. J. DOEKZEN, de doelmatige en zoo gunstig bekende inrigting van dezen bodem voor passagiers wordt bijzonder aanbevolen.

Nadere informatien zijn te bekomen bij de agenten alhier, **BATAVIA** en **SAMARANG.**

SOERABAYA, 12 *December* 1859. — B. KOPERSMIT & CO. (1617)

WORDT TE KOOP GEVRAAGD.

EEN SUIKERMOLEN COMPLEET

EN

TWEE CENTRIFUGES.

Zij die bovenstaande machineriën in voorraad mogten hebben, of wel binnen kort uit Europa te wachten zijn en tot verkoop genegen, gelieven aan ondergeteekenden, te Batavia of alhier, daarvan kennis te geven onder opgave van dimensiën, fabrickanten en prijs.

SOERABAYA, 9 *December* 1859. — SCHIMMELPENNINCK & CO. (1600)

PER MAIL ONTVANGEN.

ALMANAKKEN VOOR 1860.

ALMANACH	COMIQUE	*f* 1.50
IDEM	PROPHÉTIQUE	" 1.50
IDEM	DU MAGASIN PITTORESQUE	" 1.—
IDEM	D'ILLUSTRATIONS MODERNES	" 2.—

(1605) **LE ROY & CO.**

EXTRA PUIKE GROENE ZEEP.

In vaatjes van 25 ℔

" potjes " 5 id.

(1635) Bij C. BECHADE.

WISSELS OP NEDERLAND.

(1633) Bij McLENNAN & CO.

HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN.

Dit wonderbaar geneesmiddel zoo algemeen bekend in Holland wordt thans met het beste en gelukkigste gevolg in Java gebruikt. Gelukkiglyk zyn deze Pillen in de hospitalen ingevoerd geworden en hebben dezelve wonderbare genezingen bewerkstelligd in gevallen die men als hopeloos beschouwd. Voor Lever en Maag ongesteldheden zyn ze een zeker geneesmiddel, en de ontstekende galachtige krankheden, zoo gemeen in heete luchtstreken, de ongeregeldheden van het ligchaamsgestel voortvloeyende uit gebrek aan veerkracht, ten gevolge der kwyning welke altyd meer of min uit eene langdurige hitte ontstaat, kunnen nimmer zoo volkomen genezen worden als door Holloway's Pillen. Dezelve hergeven aan maag, lever en nieren, wanneer de een of ander dezer organen ongesteld is, eene gezonde actie. (1530)

De ondergeteekenden hebben regtstreeks van Professor Hollowaij ontvangen een nieuw factuur zijner medicijnen, die doorloopend ten hunnent verkrijgbaar zijn in doozen en in potten van *f* 1.—, van *f* 3 —, en van *f* 5.— elk, naar gelang van derzelver grootte.

LE ROY & CO.

BENOEMINGEN, BESLUITEN, enz.

JAVASCHE COURANT

van den 10*den December* 1859 No. 99.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE,

Den Raad van *Nederlandsch-Indie* gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut!

doet te weten:

Dat Hij, willende voorkomen dat tot het vertinnen van koperen vaatwerk, bestemd voor spijsbereiding, worde gebruik gemaakt van lood, hetwelk de ondervinding geleerd heeft schadelijk te zijn voor de gezondheid;

Lettende op de artikelen 20, 29, 31 en 33 van het Reglement op het beleid der regering van Nederlandsch-Indie;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Het is verboden bij de vertinning van koperen vaatwerk, bestemd voor spijsbereiding, instede van zuiver tin, gebruik te maken van een inmengsel van lood, op poene, voor zooveel Europeanen of daarmede gelijkgestelden betreft, van eene geldboete niet te bovengaande de som van *f* 100:—, en voor zooveel inlanders of met deze gelijkgestelden aangaat, van eene der straffen, vermeld in art. 29 der bepalingen ter regeling van eenige onderwerpen van strafwetgeving, welke eene dadelijke voorziening vereischen.

Art. 2. Op dezelfde straffen is verboden het des bewust verkoopen, of ter verkoop aanbieden of ten toonstellen van met een inmengsel van lood vertind koperen vaatwerk, bestemd voor spijsbereiding.

Art, 3, Al het achterhaalde in strijd met art. 1 met een inmengsel van lood vertind koperen vaatwerk, bestemd voor spijsbereiding wordt niet teruggegeven, dan na alvorens op last van den regter voor het gebruik te zijn ongeschikt gemaakt.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het staatsblad van Nederlandsch-Indie geplaatst, en, voor zoo veel noodig, in de Inlandsche en Chinesche talen worden aangeplakt.

---

in de zakken van wie maar wil, en.... Maar, wat duivel! zult gij mij haast wat voordienen, oude gekkin!

De waardin herstelde zich van den indruk, welke deze vreemde figuur haar had veroorzaakt,

— Helaas, mijnheer! antwoordde zij onderdanig, wij hebben niets dat waardig is om u te worden aangeboden; kaas en eijeren ziedaar alles! —

De onbekende vestigde zijn eenig oog op een kapoen aan het spit, welke een kleine jongen in den hoek van den schoorsteen draaide. Het gebraad had reeds een goudgele kleur en verspreidde een heerlijken geur in de keuken.

— Zoo! hernam hij, en voor wien is dat eetbare beest daar?

— Met uwe permissie, mijn goede heer! dit gevogelte behoort aan een reiziger, die zich boven bevindt, en hetwelk door hem vooruit is betaald.—

— Ei! en wie is die reiziger?—

— Hij schijnt mij toe een militair te zijn.

— Zeer goed. Groet dien heer van mij, en zeg hem dat een edelman en oud zeeofficier van zijne majesteit, de eer verzoekt om in zijn gezelschap te mogen dineren.

— Maar, mijnheer....

— Ga dan, onverbeterlijke babbelaarster! ik duld geen tegenspraak wanneer ik beveel.

Hij pakte de waardin bij de schouders en duwde haar naar de rigting van den trap, welke naar de bovenste verdieping voerde. De oude ging knorrend naar boven, en zonder twijfel was haar kwaad humeur oorzaak dat zij de boodschap op eene zoodanige wijze overbragt, dat eene weigering het gevolg er van was.

— De reiziger boven, zeide zij, geeft de verzekering geen geschikt gezelschap te kunnen zijn voor mijnheer de zeeofficier, daar hij zelf haast heeft om te vertrekken, weshalve hij hem verzoekt wel zijne excuses te willen aannemen.

Onmiddelijk daarop maakte zij toebereidselen tot het maal van den boven zittenden reiziger.

— Zijn gezelschap! herhaalde hij woedend; bij God! ik kan zijn gezelschap wel missen, wanneer slechts die kapoen de mijne wordt. Wil men mij aldus behandelen! Ik zend dien soldaat eene beleefde boodschap, en hij antwoordt mij met eene weigering! Eene weigering, aan mij! Duizend bommen! dat zal zoo gemakkelijk niet afloopen... goede vrouw! vervolgde hij ruw, dien mij die kapoen, welke gaar schijnt te zijn, hier op deze tafel voor, en dadelijk of.....

— Maar de andere reiziger heeft hem reeds betaald.

— Zie hier, dan kunt gij hem het geld teruggeven, antwoordde hij, een geldstuk op de tafel werpende, en wees nu zoo goed om mij het hoofd niet langer warm te maken met die ellendige nietigheden, want het is gevaarlijk om mij kwaad te maken.

De waardin verzette zich met groot geschreeuw tegen eene zoo willekeurige handeling; de zeeman, zonder zich verder om haar te bekommeren, naderde den jongen spitdraaijer die verschrikt de vlugt nam, waarna hij van het betwiste gevogelte bezit nam.

De arme vrouw wrong uit wanhoop de handen en riep uit al e magt den wettigen eigenaar van het gebraad.

— Laat hij komen om het mij aftenemen! zeide de eenoogige op eenen woedenden toon, met het rookende spit zwaaijende.

Op dit verschrikkelijk leven verscheen juist boven aan den trap, de reiziger der eerste verdieping. Hij was iemand van eene groote gestalte, en een krijgshaftig voorkomen. Ook hij droeg zware knevels welke, echter niet zooals bij den anderen tot beneden op de borst reikten, maar bij hem naar de ooren opkrulden. Hij droeg een degen, doch deze kon hem, bij het gemis van zijn eenen arm, van niet veel nut zijn.

Slechts een oogopslag was voldoende om hem de waarheid te doen vermoeden. Met een van woede vlammend gelaat vloog hij naar beneden.

(*Wordt vervolgd.*)

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage collegiën en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te Batavia, den 6den December 1859.

CHS. F. PAHUD.

De Algemeene Secretaris

A. LOUDON.

Bij Koninklijk besluit van den 5den October 1859, no. 62, is tot consul der Nederlanden in de Portugesche bezittingen ter Zuid-Westkust van Afrika benoemd, de heer L. P. Kerdijk te Ambriz.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Staat, Minister van Koloniën, van 7 Mei 1859, La. A, no. 28, is aan den Oost-Indischen ambtenaar met verlof in Nederland G. van de Poll, laatstelijk controleur der tweede klasse bij de landelijke inkomsten en kultures op *Java*, verleend eene verlenging van verlof voor den tijd van zes maanden.

Civiel Departement.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den kommies-boekhouder te Palembang P. C. Klaus.

BENOEMD:

Tot kommies-boekhouder te Palembang de postkommies, tevens pakhuismeester aldaar, E. J. Vermandel.

Tot notaris te Batavia, de advocaat en procureur bij den raad van justitie te Soerabaya mr. A. Mangelaar Meertens.

NEDERLANDSCH INDIE.

SOERABAYA, den 15den December 1859.

Van Makassar zijn hoogst belangrijke tijdingen ons toegekomen:

Sindjai, eene aan den zuidoosthoek van het Bonische rijk gelegen versterkte plaats, en de voornaamste zetel van Boni's handel en scheepvaart, is op den 24sten November door onze troepen genomen en bezet.

De bewapening dier sterkte bestond uit 26 stukken naar de landzijde gerigt: van de zeezijde minder sterk bewapend zijnde is zij van die zijde door een detachement onder bevel van den majoor Staring aangetast en genomen.

Het verlies aan onze zijde is zeer gering, zijnde slechts één europeesch soldaat gesneuveld en een amboneesch sergeant gekwetst.

De geheele bevolking is tot onderwerping gebragt, terwijl tot verzekering der rust eene bezetting aldaar achterblijft.

Aangaande den gezondheidstoestand en den goeden geest der troepen zijn de meest wenschelijke berigten ontvangen.

SUMATRA'S WESTKUST. — Gedurende de maand November zijn vele regens gevallen, die eenige schade aan bruggen en wegen toebragten, maar zeer heilzaam waren voor de rijstvelden, met welker bewerking en beplanting men overal druk bezig is.

In den morgen van den 21sten dier maand is ter hoofdplaats Padang eene vrij hevige aardschudding waargenomen die van een opmerkelijk dofrollend geluid vergezeld ging.

BENKOELEN In de afdeeling Mokko-Mokko werden bij het omkappen van een boom ter erlanging van gutta percha, toevallig ook de zich daaraan bevestigde slingerplanten (akar Gitam) doorgekapt; — het daaruit vloeijend melkachtig vocht, van opgevangen en warm gemaakt zijnde, veranderde in eene elastieke zelfstandigheid.

De handelaren te Benkoelen wilden *f* 60 à *f* 65 per picol betalen.

Deze slingerplant Gitam is in de afdeeling Mokko-Mokko overal te vinden.

ZUID-EN OOSTER AFDEELING VAN BORNEO. — Volgens berigten loopende tot den 12den November ll. is de deputatie, welke naar Amontaij was vertrokken om den rijksbestierder Hidajat Oellah te bewegen om naar Martapoera terug te keeren, niet in het doel van de zending geslaagd.

Uithoofde van zijne omgeving verklaart hij zich niet bij magte om naar Martapoara af te komen.

Een termijn van beraad van 20 dagen is hem toegestaan.

Ter hoofdplaats Bandjarmasin schenen de rust en het vertrouwen teruggekeerd te zijn.

Van Negara en boven doesoen zijn zeer beverdigende tijdingen ontvangen.

Nadat Z. M. stoomschip *Onrust* te Soengei Besaran (Poeloe Petak) een aldaar opgerigte versterking had vernield, heeft deze stoomer de reis voortgezet naar Poeloe Kenamit, om later met de *Boni* de doesoen op te gaan, zoo mogelijk tot Teweh, waar pangeran Antasari zich sedert eenigen tijd ophoudt.

Den 12den en 13den November zou eene gecombineerde expeditie uitgaan van Mataraman en Pengaron, ten gevolge van berigten dat te Tjinta poerie op nieuw eene versterking werd aangelegd en dat sulthan Koening zich met eenige magt ophield te Soenghaij en het voornemen had, om een aanval te doen op Soengei Raja.

Blijkens nadere berigten van Koetei is de sulthan bepaald ongezind om zich met de verwikkelingen in het Bandjermasinsche rijk in te laten.

De door pangeran Antasari rusteloos aangewende pogingen om zijne partij te versterken, schijnen weinig, althans minder bijval te vinden dan vroeger.

(*J. C.*)

NEDERLAND.

• 's GRAVENHAGE, 3 Oct. Namens Z. K. H. den Prins van Oranje, is dezer dagen den Heer C. G. H. Tendijck, confiseur te Venlo, een vleijend schrijven geworden, houdende dankbetuiging, naar aanleiding van een geschenk door hem in het vorige jaar aan den Prins gezonden bij gelegenheid van HD. meerderjarigheid; hebbende dat geschenk bestaan in eene door den Heer Tendijck zelven vervaardigde, in was geboetseerde mand met vruchten, staand op een piedestal van keurig bewerkt hout

— Uit Luxemburg wordt gemeld, dat de Prins van Oranje den 24sten October des namiddags ten 3 ure, vergezeld door Prins Hendrik der Nederlanden, in een open rijtuig daar zijn intogt heeft gehouden. De gemeenteraad had den Prins aan de grenzen van het gebied der stad opgewacht. De Prins heeft in het gouvernements-hotel de autoriteiten ontvangen, alsmede den raad van bestuur van het buksschietersgezelschap ten gehoore ontvangen en eene uitnoodiging aangenomen ter bijwoning van eenen buitengewonen wedstrijd, welke dit gezelschap ter zijner eere zal houden. Alvorens naar Wolferdange terug te keeren hebben de Prinsen een gedeelte der werken aan de fortificatien van den Bock bezigtigd.

FRANKRIJK.

— Eenige dagen geleden heeft de geestelijkheid van Parijs te St. Roch eene geheime bijeenkomst gehouden, waarin de vraag werd geopperd of, met het oog op hetgeen in Italie, met de toestemming van Frankrijk of ten minste van zijne regering voorvalt, men niet ontbonden was van zijn eed van gehoorzaamheid tegenover diezelfde regering? Hoe die vraag beantwoord is, weet men niet.

— Thans heeft ook, gelijk reeds is gemeld, de Hr. Dupanloup, bisschop van Orleans, zijn protest uitgevaardigd ter zake van de staatkundige gebeurtenissen in den Kerkelijken Staat. Deze prelaat laat zich zeer hevig uit over hetgeen aldaar is voorgevallen en zijne woorden brengen eenen niet geringen indruk te weeg, vooral ook omdat zij het blijk opleveren, dat de geestelijkheid ernstig verontrust is, en voornemens is het uiterste aan te wenden, ter verdediging der belangen van het Catholicismus, die zij bedreigd acht. De *Univers* laat niet na de aandacht der menigte te vestigen op de omstandigheid, dat de protesten der geestelijken daarbij niet zullen blijven. In de clericale kringen wil men weten, dat thans onderhandeld wordt tussschen de drie mogendheden, Spanje, Beijeren en Saksen, over het sluiten van een tractaat, strekkende tot waarborg der veiligheid van Rome, voor het geval, dat de Fransche bezetting mogt worden teruggeroepen.

— Onder de geruchten behoort, dat aan het nog immer vermoedelijk te houden congres ter vereffening der Italiaansche kwestie, niet alleen Spanje, maar ook de overige mogendheden, die mede-onderteekenaars waren van het Weener vredes-tractaat, deel zullen nemen. Men voegt en bij, dat het de Oostenrijksche regering is, welke het daarheen zoekt te leiden, ten einde aldus Engelands gunstige gezindheid voor de inlijving der hertogdommen bij Sardinie, zoo mogelijk te neutraliseren.

— De Keizer heeft inzage van de plannen der werkzaamheden tot doorgaving der landengte van Suez en daaromtrent persoonlijk nadere inlichtingen ingewonnen. Men verwacht daaruit het een of ander ten gunste der onderneming.

— Men zegt, dat de Keizer voornemens is om een manifest tot de Italianen te rigten en daarin alles zal opsommen wat hij voor Italie heeft gedaan, de voorwaarden van het verdrag van Villafranca mededeelen en aantoonen welke gunstige uitkomsten de uitvoering daarvan voor de onafhankelijkheid van Italie kan hebben. Hij zal tevens opgave doen van de verpligtingen, welke hij om zoo te zeggen, namens Italie, heeft aangegaan. Dit manifest zou gevolgd worden door een beroep aan de Toscaners, de Parmesanen en de Modenezen, aan welke de Keizer eene even vrijzinnige constitutie zou toezeggen als die van Sardinie; er zou met *ja* en *neen*, gestemd worden, over de aanneming of verwerping dezer constitutie, waarvan het eerste artikel de bepaling zou bevatten dat de Italiaansche hertogen in hun gezag zouden worden hersteld. De bewoners der hertogdommen zouden geroepen worden, om bij algemeen stemregt, zoowel ten platte lande als in de steden, uitspraak te doen en niet bij beperkt stemregt, zoo als geschied is voor de verkiezing der nationale vergadering van Toskane. Dit beroep door Ferdinand IV aangenomen zijnde, als voor zijne belangen gunstig, kan de Toskaansche regering het bezwaarlijk weigeren; in de verpligtingen, tot dusver door Engeland aangegaan, is niets dat ook de aanneming door deze mogendheid kan verhinderen, maar men twijfelt of Oostenrijk het zonder grooten tegenstand zal goedkeuren; want het zou aldus de voordeelen, welke het zich bij het verdrag van Villafranca meent verzekerd te hebben, weder op het spel zien zetten, maar ook een beginsel, waarvan het de toepassing steeds heeft bestreden, en welks gevolgen het welligt genoopt zou kunnen worden te bekrachtigen.

— Het berigt, dat de pauselijke nuntius naar Biarritz was ontboden, is onjuist.

ENGELAND.

— Welke rol Engeland nog in de Italiaansche zaak te vervullen zal hebben laat zich thans slechts gissen. De staatkunde van eene waarlijk populaire regering kan niet anders dan de afspiegeling van de denkwijze, den wil, de inzigten van het geheele volk zijn. Onze kennis van Italie's rijpheid voor zelfbeheer is in de laatste negen maanden veel vermeerderd en daarmede is de toegenegenheid voor Italie en de wil om hetzelve te helpen, hier te lande veel sterker geworden. Lord John Russell zeide, dat Engeland eene lichtbaak voor andere natien zijn moet. Ook zegt hij, dat eene natie zich bedriegt, wanneer zij voor hare veiligheid het best meent te zorgen door kleinmoedigheid en door zich aan de vervulling harer pligten te onttrekken, Het voegt magtige staten niet, magtelooze toegenegenheid aan den dag te leggen, veel minder lijdelijk toe te zien."

Deze woorden doen eene meer krachtdadige tusschenkomst van Engeland ten behoeve der bevolking van Midden-Italie verwachten.

— De sints korten tijd uit Italie hier teruggekeerde Heer Kossuth heeft in eenige der meest gelezen wordende bladen dezer hoofstad een brief geplaatst, waarin hij in bittere bewoordingen zijn leedwezen te kennen geeft, dat bij den vrede van Villafranca de pogingen der Italianen en der Hongaren, als het ware in de geboorte zijn gesmoord.

— Een zekere Hr. King klaagt in de dagbladen dat de regering aan zijn ten jare 1845 en sedert herhaaldelijk tot haar gerigten voorslag geen gehoor heeft gegeven, namelijk om de expeditie van Franklin van den landweg in de rigting der Fish-river op te sporen, zijnde het uit de door kapt. M. Clintock medegebragte berigten gebleken, dat na den dood van Franklin 105 zijner overgeblevenen in April 1848 op weg naar de Great Fish-river zich bevonden, Hr. King acht het alsnog mogelijk eenige personen der expeditie langs dien weg te zullen kunnen vinden, omdat het niet waarscijnlijk is, dat zij allen omgekomen zouden zijn in een land, waar overvloed van wild is.

— Het te Liverpool aangekomen stoomschip *Palestine* heeft in de Middellandsche Zee zes Engelsche en drie Fransche oorlogschepen naar den kant van Gibraltar zien stevenen en voorts op de hoogte der kust van Portugal nog twee linieschepen, oogenschijnlijk Engelsch, mede koers houdende naar de Straat van Gibraltar.

— Het is den heeren Spill en C°. te London gelukt, eene soort planten-leder te vervaardigen, het dierlijke zoo nabij komende, dat men eerst na een naauwkeurig onderzoek het onderscheid kan ontdekken. En dat is bijzonder het geval met de soort, die voor banden van boeken, lessenaar en stoelbekleedsels gebezigd wordt. Onder andere voordeelen die het boven dierlijk leder bezit, verdient vooral opmerking, dat hoe dun ook, het niet dan met geweldige krachtsinspanning scheurt; dat het niet alleen alle vochtigheid weerstaat, maar zelfs, dat men de vochtigheid er op kan laten, zoolang men verkiest, zonder dat het in het minst er door lijdt; bij gevolg krimpt en zwelt het niet, is altijd droog, de glans wordt eer door wrijving vermeerderd, dan verminderd, en elke poging om de oppervlakte met den nagel of een ander scherp voorwerp af te krabben, maakt het evenwel niet ruw of harig. Het grootste vel dierlijk leder heeft eene lengte van zeven, bij eene breedte van vijf voet, waaronder men nog den buik en andere deelen van mindere waarde moet rekenen. Plantenleder daarentegen, kan men thans ter lengte van 70 bij eene breedte van 2 Amsterdamsche ellen verkrijgen. Het spreekt van zelf, dat ieder stuk overal even dik is, en dat men elken snipper kan gebruiken. Caoutchouc en Naphta behooren tot de grondstoffen, maar door eene zekere bewerking, heeft het plantenleder op verre na zoo een sterken reuk niet als het gewone leder. Men dan het zoo dik laten maken als men verkiest, het is ongeloofelijk sterk, en wat het voornaamste is, de prijs bedraagt slechts een derde van het runderleder.

— Het Engelsche museum is verrijkt met eene massa beeldhouwwerk en andere belangrijke oudheden, gedurende den driejarigen onderzoekingstogt van W. C. T. Newton bijeenverzameld te Budrum, Cnidus, Branchidea, Calemnos en Rhodes. Al deze voorwerpen waren afgepakt in 385 kisten welke door H. M. schepen *Supplij* en *Gorgon* zijn medegebragt. Onder de meest prachtige en geschiedkundige behoort de volledige verzameling van het Mausoleum. Het kolossale standbeeld van Mausolus bestaat uit drie en zestig stukken, slechts in geringen mate beschadigd. Twee der paarden welke voor den wagen staan, waarin hij zich bevindt, benevens de paneelen van den wagen, en hautrelief, zijn zeer kunstig afgewerkt. Een scherphoekig kapitool, eenige schreden verwijderd van de pijramide, waarop de wagen rust, gevormd van andere gedeelten van de rüinen, schijnt te hebben moeten dienen om het plan van de bouworde te veranderen, als ook een onnoemelijk aantal deelen van figuren naar de natuur bewerkt.

— Lord John Russell heeft eene nota aan het gouvernement van Miramon in de stad Mexico gezonden, waarbij verlangd wordt dat die Britsche onderdanen, welke uit Mexico zijn verdreven, niet slechts zullen mogen terugkeeren, maar hun zelfs vergoeding worde gegeven voor de verliezen en nadeelen door hen ten gevolge van de gewelddadigheden binnen de hoofdstad geleden.

ITALIE.

— Het officieele dagblad van Bologna deelt de volgende belangrijke bijzonderheid mede: Zeker advocaat, de ridder Berni degli Antonii, had overeenkomsten terug gevonden, ten jare 1447 tusschen Bologna en Paus Nicolaas V. gesloten, en achtereenvolgende door zeven en twintig Pausen bekrachtigd, bij welke overeenkomsten die Pausen den banvloek over iedereen uitspraken, die de door hen aan de stad Bologna toegekende regten zou durven aanranden. Die staat van zaken duurde tot de Fransche overmeestering in 1795 voort. In 1815 werd de Paus in het bezit van Bologna gesteld en de senatoren riepen, uit kracht der overeenkomst van 1447, hunne regten in, waarop Pius VII antwoordde, dat hij niet weigerde „den Keizer te geven wat des Keizers was", maar dat de beslissing van den minister Gonsalvi afhing. De senaat deed toen door den advocaat Berni degli Antonii een smeekschrift opstellen, waarin de overeenkomst van 1447 natuurlijk niet vergeten werd, maar de kardinaal Gonzalvi gaf hem ten antwoord: „Wee u als gij dit stuk openbaar maakt. Acht u gelukkig, dat men, uit aanmerking uwer jichtpijnen, die u aan uwen stoel boeijen, u niet naar het kasteel van Sant Angelo doet vervoeren, om daar te sterven."

AMERIKA.

— Men de Persia zijn berigten ontvangen uit New-York tot 28 Sept. De kolonel Rankin, die van San Juan te Washington is aangekomen, berigt, dat de generaal Harney tot de bezetting van het eiland door den grens-commssaris Campbell werd aangespoord, die beweert; dat de aanspraken van Amerika aan geen twijfel onderhevig zijn. Harney zelf verklaarde in zijn antwoord op het protest van den gouverneur Douglas, dat hij op het eiland geland was, om de Amerikaansche burgers te beschermen, waarvan er een gewelddadig naar Van Couver vervoerd was. Met de *Moses Taylor* zijn berigten uit Van Couver van 27 Aug. ontvangen. De gouverneur Douglas had op de nota van generaal Harney geantwoord en de mishandeling van een Amerikaansch burger ontkend. In eene zeer gematigde taal sommeert hij generaal Harney zijne troepen het eiland te doen verlaten, daar hunne aanwezigheid de kwestie slechts ingewikkelder maakt.

De — Amerikaansche stad Boston kan als de grootste schoen en laarzenmarkt der wereld worden aangemerkt, vermits van daar wekelijks 16 a 18,000 kisten met schoenen en laarzen naar de verschillende voornaamste binnenlandsche handelsteden worden afgezonden. Rekent men elke kist op twee dozijn paar en de gemiddelde verzending wekelijks op slechts 10,000 kisten alsdan verkrijgt men in het jaar

een totaal van 520,000 kisten of 12,480,000 paar.

—In een van de half officiele dagbladen der hoofdstad wordt het volgende gelezen: Voor eenige dagen zou de bekende tooneelspeler K. als gast deel nemen aan eene voorstelling in het stadje W. De gordijn wordt opgehaald en K. zit in een armstoel op het tooneel; in plaats van schijnbaar te slapen en op zijne beurt deel aan de uitvoering te nemen, was hij werkelijk ingesluimerd, zoodat men niet kon voortgaan.' De gordijn werd echter eenige minuten later andermaal opgehaald, nadat men met veel moeite den slapende had wakker gemaakt. Deze naderde daarop den rand van het tooneel en rigtte de volgende woorden tot het verbaasde publiek: „Dames en Heeren! Gij zult met mij van oordeel zijn, dat een tooneelspeler zoo als ik wel gek of beschonken moet zijn om in een plaatsje te komen spelen als de stad uwer inwoning. Ik ben zoo vrij geweest om aan het laatste de voorkeur te geven. Hierop boog hij herhaaldelijk voor de verzamelde menigte en vóór deze een een besluit genomen had hoedanig het gesprokene op te vatten, ving hij zijn spel reeds aan en wel op zoo uitstekende wijze, dat men hem zijn hoogst zonderlingen uitval vergaf en zijn spel davarend toejuichte.

BRITSCH INDIE.

Het David Sassoon's nijverheids- en verbeterings- instituut te Bombaij is in den laatsten tijd geheel ingerigt voor eene industrie-school. In 1850 werd het eerst opgerigt te Sewree, aan de oostzijde van het eiland, voornamelijk ten gevolge der philantropische bemoeijingen van Dr. George Buist, laatst uitgever van den *Bombaij Times*, thans lid van den gemeenteraad te Bombaij. De aanleiding tot oprigting van het instituut bestond voornamelijk in de toeneming van jeugdige straatloopers, om de werkklasse tot leeren aan te moedigen, en daardoor die klasse, waaraan in Indie gewoonlijk gebrek bestaat, aantevullen. Tot een zeker punt slaagde men in het doel doch de moeijelijkheid welke ondervonden werd ter verkrijging van de noodige fondsen tot onderhond dezer school, en tot opbouw van een geschikt lokaal, heeft den goeden uitslag zeer belemmerd.

Onder die omstandigheden boden in Maart 1857 de jongere leden van eene respectabele Joodsche familie aan, om de school te begiftigen ter eere van het hoofd hunner familie, den heer David Sassoon. Dit aanbod werd in dank aangenomen, en de school onmiddellijk overgebragt naar het daartoe door de heeren Sassoon aangewezen gebouw, in de nabijheid van Grant Roud.

In de school wordt onderwijs gegeven in de ambachten van timmerman, smid en kleedermaker. Het instituut staat onder toezigt van een committé van twaalf heeren; vier daarvan zijn Gouvernements ambtenaren, de overigen ingezetenen van Bombaij. De opziener van deze school is een gepensionneerd sergeant-majoor van de rijdende artillerie, hij wordt bijgestaan door zijne vrouw die het kleedermakersvak onder hare leiding heeft.

NADERE BIJZONDERHEDEN OMTRENT
HET LOT DER EXPEDITIE VAN SIR JOHN FRANKLIN.

Het schroef-stoomschip *Fop*, op kosten van Ladij Franklin naar de Noord-pool gezonden, ter opsporing der vermiste expeditie, is aan het eiland Wight aangekomen. De kapitein heeft zich onmiddelijk per spoortrein naar Londen begeven, twee kisten medenemende waarin zich de overblijfselen bevonden der lang vermiste expeditie van Sir John Franklin. De volgende brief is door hem geschreven aan de Admiraliteit:

„Ik heb de eer de Lords der Admiraliteit medetedeelen dat ik ben teruggekeerd van de door Ladij Franklin verzochte verkenningstogt, aan welks hoofd ik de eer had te staan.

Met genoegen kan ik berigten dat het onderzoek naar het lot der expeditie met den besten uitslag is bekroond.

Bij kaap Victorij, boven de noord-west kust van het King William's eiland, werd een geschrift gevonden, gedateerd 25 April 1848, en geteekend door de kapiteins Crozier en Fitzjames. Hetzelve bevatte mededeeling, dat H. M. schepen *Erebus* en *Terror*, na door het ijs te zijn ingesloten, den 22sten April 1848 verlaten zijn, en dat de manschappen, ten getale van 105, onder bevel van kapitein Crozier, op weg waren gegaan naar de groote Vischrivier. Sir John Franklin was den 11den Junij 1847 overleden.

Verschillende overblijfselen van hun laatst verblijf zijn gevonden aan de westkust van King William's eiland, anderen waren in bezit van de Esquimaux, welke ons mededeelden dat één schip door het ijs ingesloten en gezonken was, terwijl het andere op het strand was geworpen, en zeker een onuitputtelijke mijn van weelde voor de inboorlingen zal hebben opgeleverd; waarschijnlijk waren echter beiden toen reeds verlaten.

„Daar het ondoenlijk werd geacht om de Bellot-straat inte dringen, overwinterden wij te Brentford baai; de onderzoekingen aan den arm van de groote Visch. rivier, de ontdekking van 800 mijlen kustlinie vereenigd met de vroegere uitkomsten naar het oosten en westen van onze ligging, met die van James Ross, Dease, Simpson en Rae naar het zuiden, hebben wij bij sledevaarten gedaan, onder de leiding van luitenant Hobson, kapitein Allen Young, en mij zelven.

Een uitvoerig rapport van onze ontdekkingen benevens eene kaart gaat hiernevens; met genoegen zal ik mij bij de Admiraliteit vervoegen tot het geven van alle mogelijke inlichtingen, en tot aanbieding van het bij de kaap Victorij gevonden geschrift."

Ik heb de eer etc.

(*w. g.*) F. L. M'Clintock, kapitein R. N.

Het ingesloten rapport, waarvan hier boven sprake is, geeft een omstandig verhaal van de door de verschillende deelen der expeditien gedane onderzoekingen. Het volgende is een berigt van 8 Mei:

„De meeste inlichtingen ontvingen wij van eene vrouw; in het eind van het jaar, zoo vertelde zij, was het schip op strand geworpen; velen van de blanke menschen gingen den weg op naar de groote rivier; eerst in den volgenden winter, toen men hunne ligchamen vond, kwam men te weten waar zij waren gebleven.

Nog andere ontdekkingen kwamen wij op het spoor:

„De straat van het King William's eiland overstekende, onderzochten wij zonder eenig gevolg het zuidelijke land tot tot den 24sten Mei, toen op omsteeks tien mijlen beoosten kaap Herschel, een geraamte werd gevonden, waarom zich nog eenige overblijfselen van Europesche kleederdragt bevonden. Onder de sneeuw werd een zakboekje gevonden, waarin veel was geschreven, hetwelk echter door onderdom onleesbaar was geworden. Te oordeelen naar de overblijfselen zijner kleederen, moet het ongelukkige jong mensch een hofmeester of een officiers-bediende geweest zijn; zijn toestand bewaarheid de verzekering der Esquimaux dat zij door het lange loopen verkleumd van koude nedervielen."

Voor dat wij deze plaats verlieten vonden wij verschillende steenhoopen waaronder zich echter niets bevond; de berigten of wat daar moge gelegen hebben waren misschien door de inboorlingen weggenomen. Het berigt vervolgt:

„Op den 6 Mei rigtte de luitenant Hobson zijne tent op naast een grooten hoop steenen, boven de kaap Victorij. Door het afrollen van eenige losse steenen ontdekte hij een kleine dunne doos, waarin zich de volgende mededeeling bevond.' — "Deze steenhoop is opgeworpen door de Franklinsche expeditie en verheft zich boven de hoogste punt van den Sir James Ross's pilaar, die nog gebouwd zal worden. De *Erebus* en *Terror* hebben den eersten winter te Beechij-eiland doorgebragt, na het Wellington kanaal tot op 77 Noorder-breedte te hebben afgezakt, en aan de West-zijde van het Cornwallis-eiland te zijn teruggekeerd. Op den 12 September 1846 waren zij, op 70 5' Noorder-breedte en 9823' westerlengte, door het ijs ingesloten.

Op den 22 April 1848 werden de schepen, op 5 mijlen van Kaap Victorij, verlaten; de overblijvende equipage, ten getale van 105 man, landden daar onder bevel van kapitein Crozier. Dit papier was gedateerd op 25 April 1848, en den daaraan volgenden dag zouden zij naar de groote visch-rivier vertrekken. Op dat tijdstip bedroeg het totale getal overledenen negen officieren en vijftien man. Eene groote hoeveelheid kleederen lagen daar verstrooid, ook vond men verder weg: - kookgereedschappen, ijzerwerken, instrumenten, een medicijnkist, enz. enz. alsof men zich successievelijk van alles had ontdaan, wat men met eenige mogelijkheid missen kon.

„Op vijf mijlen zuidwaarts werd een nieuw berigt gevonden, opgesteld door den luitenant Gore en den heer des Voeux in Mei 1847. Hetzelve bevatte geen meldenswaardig nieuws.

„Op 69°' Noorder-breedte en 99° 27' wester-lengte vonden wij eene groote boot, eenige dagen te voren ontdekt door luitenant Hobson. Het schijnt dat deze boot bestemd was voor den togt op de Visch-rivier, doch op den terugtogt naar het schip verlaten was, want de slede waarop hij stond lag in die rigting. De boot was 28 voet lang en $7^1/_2$ voet breed, van een sterk doch ligt maaksel; de slede was van stevig hout gemaakt, en woog wel zoo zwaar als de boot zelf.

„Ook hier werd eene massa kleederen gevonden, alsook twee geraamten van menschen. Een lag in het achtergedeelte der boot; de ander, welke minder gerust scheen te hebben gelegen, lag op den bodem. Vijf horologies, eenige zilveren lepels en vorken en eene menigte Godsdienstige boeken werden gevonden; van journalen, zakboekjes, namen op eenig kleedingstuk of zoo iets, was niets te zien.

Twee dubbelloop-geweeren stonden tegen de eene zijde der boot, zooals zij daar elf jaar geleden nedergezet waren. Van elk was eene loop geladen en de haan overgehaald; amunitie was er genoeg in voorraad, ook lag er 30 à 40 ℔ Chocolade, veel thee en tabak. Brandstof ontbrak hun niet, op honderd ellen afstands van de boot lag een groote hoop boomen.

Het bovenstaande is al hetgeen bekend is geworden omtrent het lot van de expeditie van Franklin.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
December.	14	Nederlandsche	Batavier	v. Straten	Batavia.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
December.	14	Nederlandsche	Tonia	C. F. Zeeman	Nederland via Pasoeroean.
„	15	Ned. Ind.	Ataief	Sech Alie bin Achmat Ba-asim	Mandawie.
„	—	„ „	Stoomschip Ambon	W. Vogel	Makasser, Timoorkoepang, Delhi en de Molukkos.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Pruissische	Dolphin	Klein	Nederland	Fraser Eaton & Co.
Nederlandsche	Macasser	Rip	„	„ „ „ „
„	Copernicus	Visser	„	„ „ „ „
Zweedsche	Constance	Soderberg	„	„ „ „ „
Sardinische	Lijdia	Bazano	„	„ „ „ „
Hamburgsche	Herschel	Hauschild	Onbepaald	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
Amerikaansche	Witch	Hultman	Boston	„ „ „ „ „
Nederl. Ind.	Wilhelmina Cox	Reisiger	Batavia	„ „ „ „ „
Deensche	Calloë	Schmidt	Amsterdam	„ „ „ „ „
Hamburgsche	La Rochelle	S. Meijer	Cork	„ „ „ „ „
Nederlandsche	Hermine Maria Elizabeth	Bonjer	Rotterdam	B. Kopersmit & Co.
„	Ellen	Wentholt	In reparatie	„ „ „ „
„	Eensgezindheid	Flik	Zonder	„ „ „ „
„	Dorothea Henriette	D. Smit	Holland	B. J. van Eck & Co.
„	Samuel Hendrikus	A. G. Bouten	„	„ „ „ „ „ „
„	Grondwet	Kamminga	Nederland	E. Ten Brinck & Co.
„	Cornelia	de Vries	„	„ „ „ „ „
„	Christina Helena	C. Tjebbes	Nederland	Schimmelpenninck & Co.
„	L'Espérance	van Entere	Macassar	Hill Broekman & Co.
Engelsche	Harrij Winch	A. Griffin	Balie	„ „ „ „
Nederlandsche	Agatha en Maria	W. B. van Zijp	In reparatie	P. Kervel & Co.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Zijner Majesteits wachtschip Batavia

OORLOGSCHEPEN
Suriname,
Groningen,
Princes Amelia;

DE SCHEPEN
Herschel,
Alfulck,
Christina Helena,
Fulkus So-oot,
Calöe,
Fathool Mobarak,
Delphin,
Cornelia,
Constance;
La Rachelle,
Faildul Mobarak,

DE STOOMSCHEPEN
Koningin der Nederlanden,
Ambon;

DE BARKEN
Fatal Ma-an,
Louisa Jacoba Johanna,
Naim Balgijer,
Meteor,
Ida,
Abbool Hassim,
Atidjatoor Rachman,
Witch,
Dorothea Henriette,
Grondwet,
Ellen,
Hermina Maria Elizabeth,
Samuel Hendrikus,
Joedul Barie,
Fathol Madjiet,
Macasser,
Pictura,
Alhamadanie,
Assad Dulla,
Copernicus,
Agatha en Maria,
Oosterling,
Lidia,
Eensgezindheid,
Henry Winch.

DE BRIKKEN
Risgil Hair,
Talsum,
Banda Balhair,
So-Ootdin,
L' Espérance;

DE SCHOENERS
Sarie Tengaroong,
Carolina,
Srie Cheribon,
Jupiter,
Bil Madjiet,
Hing Aan,
Ataief,
Bintang Tjaigoan,
Witch of The Wave,
Inghien.

DE KOTTERS
Riengit,
Tedok.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya op den 14den en den 15den December 1859.

UITVOER.

Naar Borneo per de Ned. Ind. bark *Acsa*, gezagv. MOHAMAT BIN MALIK. $97^5/_{100}$ picols jav. koper werk, 25 vaatjes staal, 10 picols Eur. staal en kleinigheden, Gezagvoerder.

Naar Moluccos per de Ned. Ind. schooner *Virgo*, gezagv. JAPAR. 25 picols Zwd. ijzer, 27 kisten anijs drank, 14 collies koopmanschappen, en kleinigheden, NASH; 29 krandjangs gambier, TAN BINDJANG; 5 kisten lijnwaden, J. F. VAN LEEUWEN & Co; 17 kisten lijnwaden, B. J. VAN ECK & Co; 5 kisten wijn, MATHIEU EBBS RUYS & Co; 4 vaatjes bier, GEBR. VAN DELDEN.

Naar Nederland via Pasoeroean per het Ned. schip *Tonia*, gezagv. C. F. ZEEMAN.
$11861^{30}/_{100}$ picols suiker, N. H. M.; 16 collies diversen, B. KOPERSMIT & Co.

Vertrokken Passagiers.

Met het Ned. schip *Tonia*, deheeren J. D. Stellekamp, P. Priesterbach, A. Spapen, J. J. Simonides, D. Vries, J. A. Blomquist en P. P. Karstel. — Met het Ned. Ind. stoomschip *Ambon*, den heer C. R. Valkenburg en fam, Mejufvrouw Stavinga.

Marktprijzen.

SUIKER ƒ $15^1/_4$ afgedaan.
KOFFIJ. Nominaal.
RIJST (CARGA) ℔ koijang ƒ 125 @ ƒ 135.—
Id. (WITTE) „ „ ƒ 155 @ ƒ 165.—
KOEHUIDEN ƒ 40.— ℔ picol.
ARAK ℔ legger. ƒ 45.—
OLIE (KLAPPER). ƒ 27.—
OLIE (KATJANG.) ƒ 20.—
KADJANG MATTEN. ƒ 12.—
ROTTING ƒ 8 @ ƒ 9.—
WISSELKOERS 103 %.

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag den 18den December 1859.
's Morgens ten half negen ure.
Ds. MOUNIER.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag den 18den December 1859.
's Morgens ten half negen ure.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij L. VAN BAKKENES & Co te *Amsterdam* en W. J. VAN HAREN NOMAN te *Leiden*.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven

GEDRUKT BIJ LE ROY & Co TE SOERABAYA.